

ד. על מדיניות החקיקה כבסיס לפרשנות המשפטית ראה להלן:

"על מטרת החקיקה ניתן ללמוד מהקשרה. הקשר זה כולל, בין השאר, הוראות אחרות באותו חוק. כמו כן כלול בכך, הדין שקדם שאותו באה הנורמה לשנות". (ראה פרק I סעיף 4-3 לעיל, ליישום וללמידת מטרת החקיקה בהקשר לנורמה אותה בא התיקון לשנות - ד.א.)

("ה מ כ ש ל ה א ו ת ה ר צ ה ה מ ח ו ק ק ל ה ס י ר " ע"ס 536/79 מי נ' קדום פ"ד לר' (2) ע' (553).

"על מטרת החקיקה ניתן ללמוד גם מהמבנה המוסדי סטרוקטוראלי של רשויות השלטון, ומעקרונות כלליים של צדק, מוסד וסדר ציבורי".

אסמכתא: פרופ' א. ברק, "כוונת המחוקק - מציאות או דמיון?" הפרקליט ל"א (תשמ"ה-1985) 169,165.

ה. על פרשנות תכליתית של החוק כהתאם למדיניות שיפוטית ראויה, שתמנע תוצאה שרירותית של החוק, ראה כספרו של פרופ' א. ברק פרשנות במשפט, כרך ראשון (נבו הוצאה לאור-1992) עמ' 328 ואילך.

III כללי - טענות העותרות

21. התקנות עליהן נסבה העתירה, הינן חסרות תוקף משפטי, משום שהן נחקקו בניגוד להוראות סעיף 16 (4) לפקודת הפרשנות (נוסח חדש) הקובע:
"לא תהא תקנה סותרת הוראותיו של כל חוק".
- התקנות הינן גורפות, שרירותיות, מפלות, בלתי הוגנות, בלתי סבירות, נחקקו משיקולים זרים, ובכך חורגות מהמסגרת שהותוותה ע"י המחוקק הראשי.
לפיכך חקיקת המשנה כאמור בצוים המבוקשים, הינה בטלה ומבוטלת מעיקרא (void ab initio).
22. העותרות טוענות, כי אופן חישוב קיצבת החלויים של מבוטחי המוסד לביטוח לאומי - שומה עליו להיות בהתאם להכנסתו המעודכנת האחרונה של המנוח, כפי שאושרה ע"י שלטונות המס, ולא בהתאם למקדמות השרירותיות והבלתי מעודכנות של המבוטח.
23. העותרות טוענות כי, אין הצדקה במקרה של חלויים לסטות, מן הכלל הקבוע בחוק ביטוח לאומי התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק ביטוח לאומי") סעיפים 159 ו-164. הכלל העקרוני קובע כי, גמלאות והשלומי המבוטח, אף חוד עדכון בדיעבד, יחוייבו ויזוכו לפי השנה השוטפת בה ארע הארוע הביטוחי. "ולענין זה, דין מקדמות לעניין חוק זה, כדין דמי ביטוח".
24. יתרה מזאת, אף אילו היתה הצדקה שכזו, נעשה הסטייה מן הכלל הקבוע בחוק באופן גורף, משיקולים זרים שלא לתכלית ראויה, שלא באופן סביר, ובמידה שעולה על הנדרש.
- כתוצאה מסטייה גורפת זו, החלה על כל נטעמי העבודה, הפך מחוקק המשנה, בניגוד לכוונת המחוקק הראשי, את ההפרשים שמשלם המבוטח למס, שלא כדין. זאת מאחר ולא יאה בהפרשים משום ביטוחי פרוגרסיבי, בקרות הארוע הביטוחי של איבור כושר העבודה של המבוטח.
25. נבהיר כי, המושג ההפרשים כוונתו, להפרשים בין המקדמות הנקבעות באופן שרירותי, לבין הכנסתו של המבוטח בפועל כאותה שנת מס, כפי שמדווח בשנת המס לאחר מכן.
ההפרשים משולמים כיום טרואקטיבית על מנת לעדכן את דמי הביטוח הלאומי שמחוייב בהם המבוטח, אולם במקביל אין מעדכנים את קצבאות הביטוח הלאומי, שהמוסד לביטוח לאומי חייב לשלם לנטעמי עבודה ולתלוייהם.
26. יש לשוב ולאזכר, כי בכל המגזרים האחרים בהם משולמות קצבאות הביטוח

הלאומי, היינו: בענף ביטוח מילואים ובענף ביטוח לידה (חלק מהנהלים קבועים כחקנות מחאימות שיפורטו להלן), הן משולמות לפי ההכנסות המעורכות בפועל בשנת המס השוטפת בה התרחש הארוע הביטוחי. [ראה חקנות הביטוח הלאומי, חישוב הפרשי דמי ביטוח וגמלאות בשל שומה סופית (החשמ"ו-1986), המצ"כ כנספה י' לעתירה].

27. דווקא במגזר נפגעי העבודה ותלוייהם אלמנות והיתומים, בו ערכון הכנסתו של המבוטח הינו קריטי ביותר, והרה משמעות לשנים עתידיות רבות (זאת להבדיל מביטוח מילואים ולידה), בחרו המשיבים באופן גורף, מפלה, משיקולים זרים, ושלא בסכירות ושלא בהגינות כאמצעות חקנות, לשלול מן המבוטח ותלוייו: אח זכותם לקבל קצבאות לפי הכנסתו המעודכנת; אף אם דאג המבוטח ביונמתו לעדכן מקדמותיו למסד לכיטוח לאומי.

28. החקנות מפלות שלא כדין בין המגזרים של מילואים ולידה לעומת נפגעי עבודה ותלויים, וכן מפלות שלא כדין ובניגוד לכוננת המחוקק, בין עצמאים המבוטחים לפי הכנסתם בפועל, לבין שכירים המבוטחים שלא לפי הכנסתם בפועל. זאת לפי זכרי ההסבר לחוק המצ"כ כנספה ט' לעתירה.

29. החקנות השוללות הלכה למעשה, שנתיים אחורה, את עדכון קצבתו של נפגע עבודה ותלוייו, בהתאם להכנסתו, הותקנו ע"י מחוקק המשנה, בניגוד ובסתירה מפורש לתיקון לחוק הביטוח הלאומי בשנת 1984, כסעיף 164 שקדם לחקנות. (התיקון לחוק הביטוח הלאומי, ומטרתו לעדכן גמלאות ותשלומי המבוטח לפי הכנסתו בשנה השוטפת כפי שפורט לעיל).

החקנות הותקנו מכה סעיף 164 הנ"ל, ומכה סעיף 242 בחוק ביטוח לאומי. הסעיף האחרון קובע, כי שר העבודה והרווחה הממונה על ביצועו של החוק, רשאי להתקין תקנות. אולם, תקנות אלו הותקנו בניגוד לכוננת החוק המסמך חן פגיעה בזכויות יסוד של מבוטחים, שלא כדין, מעבר לנדרש, וחן הפרה של ההרמוניה החקיקתית.

30. התקנות הותקנו באופן גורף, מתוך התעלמות משרירותיות המקומות, אף לגבי כ-20% מכלל העצמאיים, אשר פתחו זה מכבר את עיסקם, ונדרשו להעריך כבר בשלב זה את גובה הכנסתם המשוער. ולפיכך המקומות המשולמות לפי הכנסתם המשוערת אינן משקפות את הכנסתם בפועל.

זאת ועוד, אילו התרחש הארוע הביטוחי של פגיעה בעבודה, היו מבוטחים אלו, מחוייבים רטרואקטיבית בהפרשים בדמי ביטוח לאומי בגין שנת פתיחת עיסקם, לפי עדכון הכנסתם בפועל.

31. מאחר והחקנות כה גורפות, ואינן מעניקות כיסוי ביטוחי למגזר נפגעי

העבודה, בגין הפרשים שהוא משלם שנים רבות, ההפרשים הפכו למס.

כך הותקנו תקנות כניגוד לחוק יסוד משק המדינה התשל"ה-1975, שקבע בסעיף 1 כי, יש להטיל או לשנות מסים ו/או שיעוריהם רק בחוק או על פי. הוא הדין לגבי אגרות ותשלומי חובה אחרים.

מסים או תשלומי חובה שכאלה לפי סעיף 1(ב) לחוק יסוד משק המדינה, טעונים אישור ועדה מועדת הכנסה או החלטת הכנסת מראש.

32. לעניין פרשנות הסגיעה כנפגעי העבודה כתקנות שלא לתכלית ראויה, ובמידה העולה על הנדרש, ניתן להסתייע בהנחיית חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אשר עיגן את כללי הפסיקה לגבי חקיקת משנה בחוק יסוד זה, ואף העלה את כללי הפסיקה למדרגת פסילת חקיקה ראשית.

ראה סעיף 3 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו:

"אין פוגעים בקניינו של אדם."
(להלן: "זכות הקניין כזכות יסוד").

וכן סעיף 8 לחוק היסוד הנ"ל:

"אין פוגעים בזכויות שלפי חוק יסוד זה, אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל שנועדו לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש".

דברים אלו אמורים ביחד שאת לעניין חוק הביטוח הלאומי שתכליתו ובכת עינו לבטח ביטוח סוציאלי צודק, ופירוש אחר של החוק יפגע בעובד החלש, קל וחומר כאלמנות וביתומים.

וכן ראה כג"צ 337/81 מיטרני נ' שר התחבורה, פ"ד ל"ז (3) 373:
"כל הגבלה של החומיה של זכות יסוד ושל היקפה, העולה מדבר חקיקה, חפורש באופן מצומצם."
(ראה פירוט בעמוד הכא להלן).

IV הביסוס המשפטי לטענות העותרים

עילות לפסילת חקיקת משנה

33. כחי המשפט מפקחים על שיקול הדעת המנהלי של הרשויות כפי שמחבטא כחקיקת משנה ובהחלטות מנהליות.

על כיהמ"ש לבחון האם בהפעילה את שיקול הדעת המנהלי, קיבלה הרשות החלטתה מתוך שקילת הגורמים הרלוונטיים, וגורמים אלה בלבד, כשהיא פועלת כחוס לב, ללא שרירות, ללא הפליה בהגינות ובסבירות.

34. כקביעת גבולותיו של מתחם הסבירות, יש להתחשב בין השאר בשאלה, האם הרשות הציבורית נתנה מישקל ראוי לגורמים הרלוונטיים השונים, שבהם עליה להתחשב, החלטה או אקט חקיקתי של רשות מנהלית תפסל כשל חוסר סבירות, אם המשקל שניתן לגורמים השונים אינו ראוי כנסיבות העניין.

אסמכתאות: כג"צ 955/89 גנור נ' היועץ המשפטי, פ"ד מד (2) 511,485
כג"צ 651/86 מלכה נ' שר המשטרה, פ"ד מ (4) 657, 646.

א. ברק "פיקוח כחי המשפט על חקיקת משנה" הפרקליט כ"א (תשכ"ה - 1965)
.463

35. הדברים אמורים ביתר שאת, לגבי הגבלה בחקיקת משנה של זכות יסוד בענייננו: הפגיעה הגורפת בזכות הקניין של המבוטחים בביטוח לאומי. יש לפרש את הסעיף 164 כסעיף שאינו מסמיך פגיעה גורפת ושרירותית כזו.

"הגבלה של הזכות אינה צריכה להיות מונהגת אלא אחרי עיון ודיון זהירים כי קיצוץ בהיקפה של הזכות יכול להוליד, כפועל יוצא, לעורר אופיו של המשטר החברתי או המדיני...

כ ל ג ב ל ה של חחומיה של זכות יסוד ושל היקפה, העולה מדבר חקיקה, ת פ ו ר ש ב א ו ס נ מ צ מ צ ס , ותוך מגמה לחת לזכות האמורה קיום מיורבי, ולא לסייגה כהוא זה מעל ומעבר למה שמתחייב ברורות ומפורשות מדבר המחוקק...

חבדיקה של חקיקת משנה על פי הגבולות, שהחוו לה בחקיקה הראשית, היא ק ס י ד ה כ מ י ו ח ד , כאשר מדובר ב ה ג ב ל ת ה ש ל ז כ ו ת י ס ו ד ...

יתרה מזאת, מעמדה של זכות יסוד אינו מובטח רק ע"י המגמות הנוהגות כפרשנותו של כל חיקוק. כאשר מדובר על חקיקת משנה, מחבטא הפיקוח של בית המשפט לא רק בכוחו לפרש את נוסחה אלא, כראש ובראשונה ע"י חבדיקה אם מחוקק המשנה פעל בתוך מסגרת הסמכויות שהתוותה ע"י המחוקק הראשי (א. ברק, "פיקוח כחי המשפט על חקיקת המשנה" הפרקליט כ"א, תשכ"ה 463). הפרשנות של הנוסח של החוק המסמיך של חקיקת המשנה היא כמקרה כגון זה, כלי העזר העיקרי להפעלתה של הביקורת..."

(הדגשות לא במקור)

כך פסק כבוד הנשיא שמגר בהקשר לפטילת חקיקת משנה ככג"צ 337/81 מיטרני
ג' שר התחבורה, פ"ד לו (3) 337, 595.

36. וכן ראה על פטילת חקיקת משנה של שר העבודה והרווחה, אשר פגעה בזכות
הקניין של חברי המושבים.

כג"צ 333/85 אלי אביאל נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד מה (4) 581.

37. לתמיכה בטענותינו, ראה עתירה דומה נ' שר העבודה והרווחה והמוסד לביטוח
לאומי, שנסכה אודות חישוב הכנסתו של עובד, לפי סעיף 163 לחוק הביטוח
הלאומי, לצורך קביעת רמי ביטוח לאומי.
תקנות הביטוח הלאומי (גביית רמי ביטוח), תיקון מס' 4 תשמ"ו-1985 נפסלו
כתוצאה מעתירה זו, בשל הגבלה לא סבירה של זכות המבוטחים בחקיקת המשנה.

כג"צ 29/86 קיבוץ גב ים אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' שר העבודה
והרווחה, פ"ד מ (2) 36.

38. לעניין טענתנו בדבר הפעלת סמכות הביטוח הלאומי לצורך מטרה זרה ומתוך
שיקול פסול, נסנה לדברים הבאים:

"יבחן כיהמ"ש אם השיקול שהדריך את הרשות או הנימוק אשר
ניתן על ידיה, עומדים בכיקורת, או שמא תחת המטרה של
שיקול לגיטימי, עומדים גורמים אחרים שיסודם בשדירות או
בשיקול פסול..."

שימוש בסמכות למטרתו משמער, כדרך כלל, שלא הובאו כחשבון
שיקולים זרים, ושלא נעלם מתשומת הלב של הרשות נתון
רלוונטי, ושהסמכות הופעלה למטרה אשר למענה הוענקה".
(הדגשות לא במקור)

אסמכחא: כג"צ 651/86 מלכה נ' שר המשטרה, פ"ד מ (4)
659, 657, 644.

39. לענין מניעי המשיבים ושיקול דעתם שאינו מוחלט, להתקין תקנות גורפות
ושרירותיות:-

"שיקול הדעת השלטוני חייב לקחת בחשבון אותם שיקולים,
הנופלים לדלת אמותיו של החוק המסמיך אותו להפעיל שיקול
דעתו. שיקול החורג ממטרותיו של החוק המסמיך הוא שיקול
זר, ועל כן הוא פסול ואין הרשות השלטונית רשאית להחשב
כו."

זאת ועוד: אין לה לרשות השלטונית, חופש לעצב לעצמה את
המטרות, שלשמן היא רשאית להפעיל את שיקול דעתה.
שיקול דעת המופעל מכח החוק, חייב להתקיים כמסגרת המטרות
שהחוק קבען, ובמסגרת זו בלבד.

אפילו נאמר בדבר חקיקה במפורש, כי שיקול הדעת הוא מוחלט, הרי גם אז מתפרש שיקול הדעת כמחייב את בעל הסמכות, לפעול לשם הגשמת מטרת החקיקה שמהן יונקת סמכותו.

הנחה היא כי תכליתו של כל דבר חקיקה הוא להגשים את ערכי היסוד של השיטה המשפטית ולא לנגוד להם. בהעדר הוראה מפורשת מצד המחוקק אין להניח, כי המחוקק התכוון לחומרה, ולסטיה מעקרונות שהם בחינת מושכלות ראשוניים...

החלטה תהא פסולה, לא רק כאשר המניע הוא לפגוע בשוויון, אלא גם כאשר המניע הוא אחר, אך הלכה למעשה נפגע השוויון.

הפרשן מבקש להניח כי מטרתה של החקיקה היא במציאת הרמוניה חקיקתית.

הסדרים חקיקתיים לא באו לקיים יעילות אלא להגשים עקרונות יסודיים.

(הדגשות לא במקור).

בג"צ 953/87 פורז נ' ראש עיריית ת"א - יפו, פ"ד מכ (2) 324, 329-330, 309.

40. חוק הביטוח הלאומי מחייב בדמי ביטוח ומזכה בתשלום קצבאות לפי שומה סופית ולא לפי מקדמות. עקרון זה עוגן כאמור בסעיף 164 לחוק, בו נקבע כי דין המקדמות היא כדין דמי הביטוח במלואם. כך היה המצב עד ששינה מחוקק המשנה את העקרון הזה, באופן גורף והפך את החריג לכלל, באמצעות תקנות המקדמות אודותן נסבה העתירה.

על המצב לפני תקנות המקדמות ראה למשל דב"ע מג/0-61 המוסד לביטוח לאומי נ' יהודית פריד, פד"ע טו 146, 141, טענות המוסד לביטוח לאומי כפסק דין שנסיב על מביטחת עצמאית כדלהלן:

טענה ראשונה - "דמי הפגיעה (לעצמאי ולשכיר, ר.א.) הם שלושה רבעים משכר העבודה הרגיל. שכר העבודה הרגיל הינו הסכום היוצא מחלוקת הכנסת המבוטח ברבע השנה שקדמה ליום שבו מגיעים לראשונה דמי הפגיעה, כחשעים (סעיפים 53 ו-54 לחוק).

טענה שנייה - ההכנסה לגבי עצמאי היא זאת שממנה מגיעים דמי הביטוח.

טענה שלישית - התשלומים השונים בדמי ביטוח הינם בגדר מקדמות, בעוד השומה הסופית נערכת לפי הכנסתו של המבוטח למעשה. במידה והשומה הסופית גבוהה יותר מן המוצהר, משלם המבוטח את ההפרשים, ובמידה והיה זכאי לתגמולים כלשהם תוך אותה שנה - מחשב אותם המוסד מחדש לפי השומה הסופית" (הדגשות לא במקור).

טענות אלו של המוסד לביטוח הלאומי העומדות בניגוד לתקנותיו דהיום... נחקבלו בפס"ד זה!

צויין, כאמור לעיל כי, לפני שנת 1984 השומה הסופית הקובעת היתה (כמוכן שלא המקדמות), זו של השנה שקדמה לאירוע הביטוחי.

זכרונת המתוקק כתיקון לחוק הביטוח הלאומי בשנת 1984 (ראה דברי ההסבר והתיקון עצמו כפי שבואר לעיל) היתה אף כאמור, לעדכן את הכנסת המבוטח העצמאי לפי רבע השנה שקדמה, ליום התרחשות האירוע הביטוחי, כמגמה להשוותו למבוטח שכיר.

41. לאור זאת, הפרשי הביטוח הלאומי ששולמו שנים, ואשר חושבו על סמך העקרון ששומתו הסופית של המבוטח, היא זו שממנה מגיעים דמי הביטוח - הפרשים אלו הפכו למעשה למס שמשלם המבוטח.

במקרה של המנוח עליו נסכה העתירה לצו על חנאי חלופי, הדבר מודגש שבעתיים, שכן המנוח שילם את מלוא דמי הביטוח לרבות הפרשים, לגבי שנת המס 1989. ברם, המוסד לביטוח לאומי מסרב לעדכן את קצבאות החלויים בהתאם לשנת המס 1989.

יחיה מזאת, במשך שנים רבות נהג המנוח לשלם, הפרשים שמיצגים את ההכנסה בפועל, ממנה ראוי כי יגבו הביטוח. מה דינם של הפרשים אלו, אם וכאשר מתרחש האירוע הביטוחי, המשיב מס' 2 מתעלם מתשלומם או כוחר להשיבם?

כל חברת ביטוח תשוש לגבות שנים על גבי שנים דמי ביטוח גבוהים; וכשנה שבה יתרחש האירוע הביטוחי, להתעלם מגביית דמי הביטוח עבור שנה זו, או לכל היותר להשיבם.

42. בספרו של ד"ר א. נמדר מס הכנסה (תשנ"ג 1993) בעמוד 29 מסוכמת הגדרת המס בפסקי הדין (ראה אסמכתאות שם) "מקובל להגדיר מס כתשלום שאדם משלם ורך כפייה לרשות ציבורית מבלי לקבל תמורה ישירה בעד כספו".

במקרה דנן, המנוח שבוטח מפני האירוע הביטוחי של פגיעה בעבודה ע"י המוסד לביטוח לאומי, שילם הפרשים שנים רבות, לרבות לגבי שנת המס 1989 בעוד שהביטוח הלאומי מסרב לשלם קצבאות בהתאם להפרשים שמשולמים זה שנים, ומזכה את חלוייו של המנוח בקיצבאות לפי שנת המס 1988.

זהו מס ללא תמורה, ובודאי שאין זה ביטוח לפי מטרותיו ואמות המידה של החוק הביטוח לאומי.

43. כפועל יוצא מכך, הטיל שר העבודה והרווחה מס, שלא לפי הליכי חקיקה הקבועים, בחוק יסוד משק מדינה החשל"ה - 1975, סעיף 1, ו/או פגע בזכות הקניין של המבוטחים שלא כצדק, שלא לתכלית ראויה, שלא בהתאם לזכרונת מחוקק חוק הביטוח הלאומי, אגב פגיעה מעבר לנדרש.

"חוק יסוד זה, מעגן כללים שהיו מקובלים עוד קודם לכן בפסיקה לגבי חקיקת משנה "אך כבר עתה (בטרם חקיקת חוק

יסוד זכויות האדם והאזרח, ר.א.) מעוגנות חירויות היסוד, בתפיסת היסוד המשפטית שלנו. והינן חלק מהותי של המשפט החל בישראל... החובה לקיימן הלכה למעשה, היא לא רק בעלת אופי מויני או חברתי מוסרי, אלא גם בעלת מעמד משפטי.

זיהויה של זכות יסוד כתור שכזאת, כמרכיב של המשפט המהותי, היינו: קביעת קיומה של הזכות, היא בעלת השלכה ישירה גם על כוחם וחוקפם היחסי של חלק מן האקטים החקיקתיים, אשר מהם עולה טתירה לזכות היסוד או אשר באמצעותם מבקשים להגבילה.

נקטתי לשון "חלק" כי כיהמ"ש זה אינו מעביר בשכט הביקורת את תוקפו של דבר החקיקה בכנסת".

דברים אלו נאמרו ע"י כבוד הנשיא שמגר לגבי פטילת חקיקת משנה עוד כטרם חקיקת חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, וחוקי יסוד אחרים המעגנת את זכויות האזרח.

אסמכתא כג"צ 337/81 מיטרני נ' שר התחבורה פ"ד לז (3) 356,332.

ראה את שנקבע בכג"צ 333/85 אביאל נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד מה (4) 595,584 שעסק גם הוא בפטילת חקיקת משנה:

"זכות הקנין של אדם היא מזכויות היסוד".

סוף דבר

v

44. במקרה דנן, אלמנה חולת סרטן ויתומותיה נפגעו קשות מחקנות מחוקק המשנה; השרירותיות, הגורפות, הכלתי סבירות, המפלול, שאינן הוגנות ושנחקקו משיקולים זרים.

45. תקנות אלו, למעשה, מענישות את כל נפגעי העבודה וחלוייהם החפים מפשע, על לא עוול בחפס, למעשה לכל ימי חלדם. החקנות גוזרות עליהן לקבל קצבאות בחסר ניכר, מול ההכנסה הממשית של אב המשפחה עובר למותו. ועל כן, מן הדין ומן הצדק כי יוכרזו כבטלות מעיקרן, בשל חריגה מסמכות.

46. מטרת המחוקק הראשי כחוק הביטוח הלאומי, היתה לגבות ולחגמל בכיטוח לאומי בהתאם להכנסתו השוטפת המעורכנת של המבוטח. עקרון זה הינו צודק, סוציאלי ומתיישב עם השכל הישר. סטיה גורפת, שרירותית ומפלה מעקרון זה באמצעות חקיקת המשנה- דינה בטלות מדעיקרא.

47. כעתירה זו עוברת כחוט השני הטענה בדבר בטלות החקנות, המונעות למעשה

מהמבוטח עדכון מקדמותיו, על מנת שיכוסה באופן מלא לעניין בטוח פגיעתו
בעבודתו. חמור מכך, התקנות כופות על משפחתו ו/או על הנפגע (כמידה
ומדובר רק בפגיעה) לקבל קצבאות מביטוח לאומי שלא לפי הכנסתו השוטפת.

48. אין להכביר במילים אודות החסכון (שיקול זר לחוק המסמך) למשיב מט' 2,
אך מן העבר השני של המחרס, ניצבוח משפחה הנפגעים הנושאות במלוא מחיר
הפגיעה - תרחי משמע! - הגופני והכספי.

49. אשר על כן, מתבקש בית משפט נכבד זה לתת את הצוים כמבוקש ע"י העותרות,
כולם או חלקם בהקדם האפשרי, ולעשותם להחלטיים, וכן לחייב את המשיבים
בהוצאות משפט.

רונית אלון עו"ד

דב לרר, עו"ד

ל15/לאופר1